

mig til. Vi ere Repræsentanter for Alle, men for mig er den store Flerhed af det danske Folk af større Betydning end den mindre Del, og naar man kommer til at gaa imod, hvad der er til den store Befolknings Vel og Lærø for at fremme den mindre Del af Befolkningens Lærø, som vel at mærke har Frihed til uden Lov at anvende Systemet, naar den vil, saa kan jeg ikke forstaa, hvad det vil sige, at vi ere Folkets Repræsentanter og derfor ikke maa gjøre Nogen Uret, selv om det kun er Jaa. Dersom Forholdet var dette, at den mindre Del var meget ilde stædt og ikke havde nogenformelt Frihed til selv at bevæge sig i disse Forhold, som den vilde, kunde der være Tale om at gjøre den Uret ved ikke at række den denne Haand; men da den har fuldkommen Frihed til at benytte det nye System, som den vil, uden Lov, ser jeg ikke, at man gjør den Uret ved ikke at sige til alle de Øvrige: I skulle tage denne Lov, fordi de Andre vilde have den. (Udfrydelse af Berg). Jeg hører, at det ærede Medlem vil sige, at dette ikke er rigtigt; han sluttede ogsaa ganske rigtig med noget ganske Andet, og jeg vilde ønske, at han i sin hele Tale havde holdt sig til, hvad han sluttede med, saa havde jeg været fri for at tage Ordet; men han hørte, at den ærede Minister sagde, at enten skulde man gaa ind paa Lov eller lade Sagen falde. Dette er der Mening i, men det andet halve Gods kan jeg ikke forstaa. Kunne vi ikke indføre Lov i Forholdet, maa vi lade Sagen falde, i dette Forhold kan man ikke lade Friheden raade, medens vi ellers ere enige i saamange Forhold om at lade Friheden raade. — Den ærede Indenrigsminister har ganske rigtig lagt Mærke til, at man har ment, at Regjeringen her har vist revolutionære Tendenser. Dersom man er enig om, at det er revolutionært at søge at omstyre gamle grundmurede Forhold pludselig uden nogen Overgang, saa kan jeg ikke se Andet end, at dette er revolutionært. Man vil rigtignok have en 6 Aars Overgang, men jeg maa mene, at det alligevel, dersom vi fulgte Ministeren og indførte Lov, vilde være en revolutionær Forandring, et pludseligt Spring, denne Omstyrten af, hvad der er grundmuret mange, mange Slægter igjennem i Danmark, og som Alle ere opdragne ved og Alle kjende: det vilde være revolutionært. Nu tror jeg meget godt, at den Regjering, vi nu have, ikke har tænkt sig dette; det vilde maaske allerede have været tilstrækkeligt til at afholde den fra at komme med Forslaget. Naar den ærede Minister sagde, at Sagen tidligere eller sent vilde komme til Gylbighed, saa er der flere af de Herrer, som sagde det Samme. Jeg vil ikke modsigte det, det kan gjerne være, at det bliver saa; men jeg siger, at naar dette er givet, saa maa de Herrer, der have Forskerlighed for dette System, som ønske det gennemført, nu flaa sig til No og ganske rolig vente. Naar denne Sag uimodstaaelig vil

gjøre sig gjældende, hvorfor saa haste med den, hvorfor saa komme her og opskræffe den store Del af Befolkningen nu, ved en saadan Ting, kommende fra et Ministerium, som Folket i sin Flerhed ser med stor Mistillid til. De maa ogsaa deraf slutte, at det ikke fornuftigvis efter Befolkningens Læntemaade kan være til Gavn for den, hvad der kommer fra en Regjering, der tilfidsætter alt Andet, hvad Befolkningen anser for at være gavnligt for sig. Dette er en naturlig Lænke, som maa opstaa hos dem; de maa ved Siden af at bedømme denne Sag i og for sig, ogsaa bedømme den efter det Udgangspunkt, den har, og dette kan ikke være til Fordel for den under de nuværende Omstændigheder. Kommer der roligere Tider, kommer der, som det ærede Medlem udtrykte sig, noget mere „Flugt“ i Tingene, vel, er da denne Sag saa fuldkommen klar og paa det Rene, saa skal den nok komme frem, og saa vil den komme frem; men det er noget ganske Andet nu. Nu er hverken Tiden eller Forholdene eller Omstændighederne saadanne, at det efter min Mening er rigtigt at lade denne Lov gaa videre. Ja, den ærede Minister talte ogsaa om alle vore Naboer, men dette har jeg oplyst ikke er rigtigt; thi vore Naboer mod Ost og Vest have ikke dette System. Den ærede Minister sagde, at Sagen tidlig eller sent, vilde komme til Gylbighed; men da han nævnte, at der var visse Lejn til, at Sagen allerede hos flere havde gjort Fremgang, kaldte han det mistænkkelige Symptomer. Naar det nu er en Sag, som Ministeren finder er god, og som han mener vil skaffe sig Gylbighed, saa synes jeg ikke, at han fra sit Standpunkt kunde falde disse Symptomer mistænkkelige. Det forekommer mig, at han maatte sige: glædelige Symptomer, men han sagde: mistænkkelige Symptomer. Jeg synes, at der maa have været en vis Jølelse hos den ærede Minister af, at det kunde være et Spørgsmaal, om det var saameget glædeligt, at disse Symptomer havde vist sig. Naar den ærede Minister talte om, hvorledes det gaar med dette System i Lydsland, at det der allerede gaar godt, og at den danske Befolkning har samme gode Opfattelsesgaar og aandelige Standpunkt i det Hele, saa at, hvad der gaar der, ogsaa vil kunne gaa her, saa vil jeg dog bemærke overfor den ærede Minister, at Lydsterne ere nødt til at sætte sig ind i dette System, enten de ville eller ikke; hvad enten de kunne eller ikke kunne, ere de nødt til at gjøre, hvad de formaa, fordi det er befalet; men hos os ere vi Gud ske Lov ikke komne saa vidt endnu, og jeg har ikke hørt Tale om, at noget af Thingets Medlemmer tænker paa at ville følge Lydslands Exempel med at indføre det som Lov. En Ting er, naar man er fat i den Nødvendighed, at man skal indføre en vis Ting, saa kan man gjøre det, men naar man anser det for skadeligt, og man ikke er tvungen til at indføre den, saa